

Október 17.

A szegénység elleni küzdelem világnapjára

„S míg lesz szegény, / mindig több szegény lesz.”
(József Attila: Szegény ember szeretője)

Emlékeink raktárában idővel minden esemény megszokottá kopik. Olyanok is, amelyeknek szívet kéne facsarniuk, lidércnyomássá kéne növekedniük. Sétálsz az utcán, s mivel nyitott szemmel teszed, sok mindenre rácsodálkozol. Emlékszel még, milyen vihart kavart benned, amikor felfedezted az első „újkori” csikkzedőt? Szabadulni sem tudtál a látványtól, ami az eltelt két évtized alatt lakóhelyed mindennapi látványává csontosult. Gyomorszájba vitt ütésekkel ért fel, amikor először botlottál az aluljárókban kartondoboz-fekhelyen háló hajléktalanokba. A lakhelyé berendezett, rongyoktól, kacatoktól, búztól megközelíthetetlené tett telefonállások, fülkék sorsába már-már beletörödsz. Félszegen és sután oldalt nézel, pont úgy, mint amikor kukabúvárokkal találkozol. A koldusok is egyre erőszakosabbak – állapítod meg riadtan. Mostanság nemcsak a lépcsőfeljáróknál üldögélő szelídebb fajtáikkal hoz össze a jó- vagy balszerencse, hanem a földalattin mankóval bökődő, orrod alá aprópénzes tányért tuszkoló, a forgalmas épületaljban, vagy zebralelépőn keresztbe fekvő gajdoló-átkozódó, kétes tisztaságú társaikkal is. Látod a szurtos képű lurkókat, akiket szüleik-rabtartóik – a szánalmat erősítő – óvoda, iskola, és játszótér helyett az utcaőre löknek, a porba kényszerítenek, hogy beléd vájják esdő képüket. Találkozol hetvenen inneni, anyókává öregült bliccelő nénikékkal, kiket érettségi öltönyös ellenőrök oktatnak a rendre, s láthatsz az üveg visszaváltók előtt kínba gyúrt arcú öregembereket is. Sarokról sarokra föl kellene horkannod, érzelmeid azonban egyre életlenebbek. Naponta tompulnak, kopnak.

És amikor már azt hiszed, hogy semmi sem tud a velődig hatolni, hirtelen újra torkon ragad egy pillanat.

Buszra vársz nyugodtan a megállóban és nézdegélisz. Látod, hogy a szembeni szemetes tartályokat egy munkaköréhez túl jól öltözött kukatúró macerálja. Legalább öt zsák van nála. Szelektív hulladékgyűjtő – fut át agyadon a kaján gondolat. Valóban: külön kerül az üveg, a kenyérdarabok, a fa, a fém, a kikutort rongyok és a papírnemű is. A könyvekbe belelapoz, s csak utána hullatja zsákjai egyikébe. (Könyvek a kukában! Régebben ez is jobban mellbevágott.) A munkálkodó sarkában egy másik ember áll. Nyakán-vállán átspárgázott reklámszatyrok sokasága. Lám, lám, már szárnysegéddel járnak – kedélyeskedsz magadban. Fel-tűnik, hogy az éppen nem ügyködő férfi egyre mogorvább, s az is, hogy mióta nézed őket, egy árva szót sem váltottak egymással. A kutatást végző szép lassan összeszedi cókókjait, a zsákmányt és a célszerszámokat: drótok, botok, kampók forognak kezében. Végül visszahúzza a konténeret. Ez legalább tisztességes – indul el egy gondolatod, de jégbe fagy, amikor meredő szemed előtt újra nyílik a tető, s az eleddig segéderőnek hitt férfi merül alá derékig a már átkutatott szeméthalomba, majd addig el- és lenézett „kincsek” kerülnek szatyraiba.

De, hisz ezek nem társak! Ez a fickó sorban állt! Hosszan, türelmesen várta a sorát – döbbsz rá a megrendítő valóságra. Már második buszod is elrohog, mire feleszmélsz. Rég nincs senki a szemetesnél, de a látottaktól nem tudsz szabadulni. Hiszed, hogy amit láttál, alulmúlhatatlan.

Hiszed... egészen másnapig.

BARÁTSÁG

XVII. évfolyam, 5. szám

2010. november 15.

TARTALOM

KÖZÖS EURÓPÁNK

Két választás között	6544
Tízéves a Croatica	6546
Az OIK műfordítás-pályázatának eredménye	6548
Pécs, Európa Kulturális Fővárosa	6550
Soproni családok	6553
Nura Bazdulj-Hubijar: Menyasszony-szakadék (2. rész)	6556
Szlovák falumúzeumok, tájházak	6561
A németek „élő tájházai”	6563
Ohridi Szent Naum magyarországi kultusza (konferencia)	6566
A Studion kolostor hatása Cirillre, Metódra és tanítványaira	6567
A „Sveti sedmočislenci” csoport és a bolgár kultúra	6570
Rilai Szent Ivánról	6572
A drótszamarról	6575
Akácós emlék	6578

KITEKINTŐ

A belgiami németek autonómiája	6580
--------------------------------	------

ÉVFORDULÓ

20 éves a Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete	
Gyivicsán Anna gondolatai	6584
Uhrin Erzsébet írása	6585
Tuska Tünde beszámolója	6588

KIÁLLÍTÁS

A VUdAK Ulmban	6590
Fardagály és kámvás rokolya	6592
Boldogasszony-album nyolc nyelven	6594

HÁZAINK TÁJA

Csupa csoki	6596
-------------	------

INHALT, CONTENTS	6598
------------------	------

BORÍTÓNKON:

Karsch Manfred alkotása